

NORDKAPP KOMMUNE

Kommunedelplan For Forebygging

Forslag til planprogram

Foto: Elisabeth Jensine Nilsen

Innhold

1	Bakgrunn og forankring	2
1.1	Bakgrunn.....	2
1.2	Overordnede planer og føringer.....	2
1.2.1	Krav om plan for forebygging.....	2
2	Planens formål, omfang og innhold.....	3
2.1	Formål.....	3
2.2	Plantype.....	3
2.3	Innhold.....	3
3	Planprosess.....	4
3.1	Organisering og bemanning	4
3.1.1	Arbeidsgruppe.....	4
3.2	Medvirkning.....	4

1 Bakgrunn og forankring

1.1 Bakgrunn

Stortinget fattet i juni 2021 vedtak om ny barnevernslov. Loven skal bidra til bedre barnevernsfaglig arbeid, styrke barns og foreldres rettssikkerhet og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats. Ny barnevernslov er planlagt å tre i kraft 1. januar 2023, men enkelte endringer vil innarbeides i dagens lov og tre i kraft 1. januar 2022. Formålet er at barn som trenger det, skal få hjelp til rett tid. Kommunene får et større ansvar for barnevernet, og det forebyggende og tverrsektorielle samarbeidet må styrkes. Barnevernsreformen er derfor også en oppvekstreform.

Fra 1.1.2022 er det innført et krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer, jf. den nye vedtatte bestemmelsen i barnevernloven § 3-1 annet ledd.

1.2 Overordnede planer og føringer

Fra 1.1. 2022 endres barnevernloven § 2-1 fjerde ledd ved at det tas ut at barneverntjenestens leder har ansvar og oppgaver etter barnevernloven. Dette gjøres for å understreke og styrke kommuneledelsens – både politisk og administrative – ansvar for barneverntjenesten. Det er den øverste politiske og administrative ledelsen i kommunen som har det overordnede ansvaret for at kommunen oppfyller sine lovpålagte plikter. Kommuneledelsen, både den administrative og den politiske ledelsen, skal kunne etterspørre nødvendig informasjon og sette i verk tiltak for at kommunen skal oppfylle pliktene i loven. Kommunedelplan for forebygging skal støtte opp under FNs bærekraftsmål og føringer gitt i planstrategi og program. Kommunedelplanen utarbeides parallelt med kommuneplanens samfunnsdel.

FNs 17 bærekraftsmål

1.2.1 Krav om plan for forebygging

Fra 1.1.2022 er det innført krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer, jf. den nye vedtatte bestemmelsen i barnevernloven § 3-1 annet ledd. Dette vil bidra til en overordnet forankring av det forebyggende tilbudet og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Det vil dessuten være et viktig verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester.

Planen for det forebyggende arbeidet skal inneholde en beskrivelse av:

- overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet
- hvordan ansvaret skal fordeles mellom etatene
- hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- hvordan ulike etater skal samarbeide

Endringer i barnevernloven tydeliggjør kommuneledelsens ansvar for barnevernet

Barnevernsreformen gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Kommunene får det fulle økonomiske og faglige ansvaret når barn plasseres i fosterhjem. Det vil også bli høyere kommunale egenandeler når barn har behov for statlige barnevernstiltak, herunder dersom kommunene har behov for plass i barneverninstitusjon for et barn. Det økte økonomiske ansvaret vil delvis bli kompensert gjennom økt rammetilskudd til kommunene. Hvordan tilskuddet kan brukes på beste måte blir opp til den enkelte kommunen. Det vil imidlertid være lønnsomt å satse på lokal forebygging og et samordnet familiestøttende arbeid. Tanken er at barn får best og mer tilpasset hjelp i nærmiljøet, fortrinnsvis med støtte fra familie og nettverk.

2 Planens formål, omfang og innhold

2.1 Formål

Barnevernsreformen flytter mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet. Reformen skal bidra til å styrke det forebyggende arbeidet og tidlig innsats. Målene i reformen blir kun oppnådd gjennom endringer i hele oppvekstsektoren. Derfor blir barnevernsreformen i tillegg omtalt som en oppvekstreform. Kommunedelplan for forebygging vil være kommunens viktigste styringsdokument for å oppnå hovedmålene med reformen:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv

Planen skal definere mål og strategier for hvordan kommunen kan møte de høye kravene til styring og kontroll, og bidra til nødvendig og tydelig forankring og involvering av barnevernstjenesten i arbeidet med å oppnå de ønskede effektene av reformen.

2.2 Plantype

Kommunedelplan som planform er velegnet for et bestemt tema eller som en overordna arealplan for et avgrenset område. Kommunedelplaner er underlagt prosesskrav i Plan- og bygningsloven og skal vedtas av kommunestyret som er planmyndighet. Dette vil bidra til å gi planer den nødvendige politiske tyngde og forankring dermed sikre bedre oppfølging. Kommunedelplan for forebygging utarbeides som en temaplan. Tematiske kommunedelplaner skal ha en egen handlingsdel som rulleres årlig. Handlingsdelen må følges opp i handlingsprogram, årsbudsjett og virksomhetsplaner.

2.3 Innhold

Med barnevernsreformen har kommunene fått et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Dette stiller krav til kommunens styring av barnevernet, til ledelsen i barnevernet og til det samlede familiestøttende arbeidet. Et av målene med reformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tidlig innsats, med tiltak som er godt tilpasset barnas og familienes behov, er først og fremst en investering i innbyggernes velferd,

men må også ses på som en investering som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.

Med barnevernsreformen har kommunene fått et helhetlig økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem. Egenandeler for statlige barnevernstiltak som akuttiltak og institusjoner har økt kraftig, mens egenandelen for spesialiserte hjelpetiltak er redusert.

Kommunene har også fått et økt faglig ansvar, blant annet gjennom et helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjem.

Formålet med endringene er at de samlet sett skal gi et bedre barnevern, slik at flest mulig barn kan få tilpasset hjelp innenfor de ressursene barnevernet og kommunen til enhver tid disponerer. Endringene vil også gi kommunene sterkere insentiver til å jobbe forebyggende. Økt økonomisk ansvar blir kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet.

Planen vil ta for seg alle disse problemstillingene. Det legges opp til en bred drøfting om strukturen og temainndelingen i kommunedelplanen slik at ovennevnte temaer hverken er uttømmende eller endelig. Planen skal også synliggjøre de ulike aktørenes roller på barnevernsområdet. Derfor vil både kommunens egne oppgaver og tjenester og eksterne aktører og tilbud omhandles i planen.

3 Planprosess

Det er hensiktsmessig med et 10 – 12 års perspektiv på plandokumentet slik at denne planen vil kunne gjelde fra 2022 til 2032/34. Eventuell revidering vurderes i behandlingen av kommunal planstrategi. Planen vil danne grunnlaget forenhetens årlige rullering av handlingsprogram, årsbudsjett og virksomhetsplan.

3.1 Organisering og bemanning

Planutvalg	Det faste utvalg for plansaker (PLU). Planutvalget skal behandle plan- og byggesaker iht. bestemmelsene i plan- og bygningsloven etter delegasjon vedtatt av kommunestyret (Reglement for politiske råd og utvalg, vedtatt av kommunestyret den 26.10.2020).
Prosjektansvarlig	Kommunalsjef for OVK
Prosjektledelse	Hovedutvalg OVK
Styringsgruppe	Relevante virksomhetsledere innenfor sektoren(e).

3.1.1 Arbeidsgruppe

Representanter fra virksomhetene – intern arbeidsgruppe. e. I tillegg er det ønskelig å koble på et «utenforblikk». Arbeidsgruppen vil være fleksibel i den forstand at den utvides og endres etter behov, og/eller at det opprettes flere ad hoc arbeidsgrupper underveis.

3.2 Medvirkning

Kommunedelplan for forebygging vil, etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven, bli utarbeidet med bred medvirkning. Ansatte, tillitsvalgte og verneombud i skole og i barnehagene. Foresatte og brukerutvalg. PPD, NAV, helsesykepleiertjenesten i kommunen og lokalt politi vil alle være viktige

aktører for medvirkning i planen. Det vil også frivillige lag og foreninger i kommunen. Det legges opp til å involvere aktuelle aktører med utgangspunkt i planens innhold.

Det legges opp til medvirkning gjennom fysiske møter med aktører.

Høringsrunden etter at planutkastet er ferdigstilt er «alles» mulighet til melde inn synspunkter, og en viktig del av åpenheten i prosessen. Det er også ønskelig å involvere andre kompetansemiljøer på området. Barnevernet i Nordkapp inviterer Bufdir veiledere i dette. Bufdir veiledere har vært viktige bidragsytere i utvikling av barneverntjenesten i kommunen over siste 2 år og er godt kjent med det forebyggende tilbudet i kommunen.

Tidsplan

Aktivitet	Tidspunkt
Behandling av planprogram - Fast utvalg for plansaker	22.02.2022
Planprogram på høring og til offentlig ettersyn	23.02. – 01.04.
Planprogram etter høring og offentlig ettersyn - Fast utvalg for plansaker	02.05.2022
Planprogram i kommunestyret	15.06.2022
Medvirkningsmøter	
Behandling av forslag til kommunedelplan i Fast utvalg for plansaker	Høst 22
Forslag til kommunedelplan for forebygging på høring og offentlig ettersyn	Høst 22
Endelig behandling av kommunedelplan for forebygging i Fast utvalg for plansaker	Høst 22
Endelig behandling av kommunedelplan for forebygging i kommunestyret	Høst 22